

Sygn. akt: I C 699/19 upr.

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2019 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Kurzynowska - Drzażdżewska
Protokolant:	p.o. sekretarz sądowy Paulina Warchoń

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2019 r. w Giżycku na rozprawie

sprawy z powództwa (...) z siedzibą na Malcie

przeciwko M. O.

o zapłatę

- Zasądza od pozwanego M. O. na rzecz powódki (...) z siedzibą na Malcie kwotę 4.487,69 (cztery tysiące czterysta osiemdziesiąt siedem złotych 69/100) wraz odsetkami umownymi od kwoty 4.459 zł w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie tj. w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 28.12.2018 r. do dnia zapłaty.
- Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.017 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

sędzia Anna Kurzynowska - Drzażdżewska

Sygn. akt I C 699/19 upr.

UZASADNIENIE

Powód (...) z siedzibą na Malcie domagał się zasądzenia od pozwanego M. O. kwoty 4.487,69 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu podniósł, że nabył wierzytelność od pierwotnego wierzyciela, z którym pozwany zawarł umowę pożyczki na odległość za pośrednictwem platformy internetowej, wskazując, że pozwany nie wywiązał się z warunków w niej określonych. Argumentował, że próby polubownego rozwiązania sporu z pozwanym nie doprowadziły do dobrowolnego uregulowania zadłużenia.

Pozwany M. O. podniósł zarzut nieudowodnienia roszczenia co do zasady i co do wysokości oraz braku legitymacji czynnej po stronie powoda. Argumentował, że w realiach niniejszej sprawy brak jest podstaw by uznać, że umowa pożyczki z pierwotnym wierzycielem została skutecznie zawarta, albowiem nie widnieje na nim podpis pozwanego, który miałby być potwierdzeniem zaakceptowania jej warunków. Jednocześnie wskazał, że wydruk przedłożony do akt sprawy nie spełnia warunków do uznania go za dokument. Zdaniem pozwanego powód nie wykazał, by nabył skutecznie wierzytelność dochodzoną pozwem, albowiem nie została ona wystarczająco zindywidualizowana w umowie cesji wierzytelności. Dodatkowo pozwany podniósł zarzut przedwczesności roszczenia dochodzonego pozwem oraz braku jego wymagalności. Zdaniem pozwanego bowiem umowa pożyczki nie została skutecznie

wypowiedziana. Pozwany podniósł wreszcie, że treść umowy pożyczki zawiera klauzule niedozwolone, w szczególności w odniesieniu do wysokości prowizji określonej w umowie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 27.11.2018 r. (...) Sp. z o.o. zawarł z pozwanym M. O. umowę pożyczki gotówkowej nr (...), zgodnie z którą pozwany zobowiązał się do spłaty łącznego zobowiązania w wysokości 4.487,69 zł. Na kwotę pożyczki składała się kwota 3.500 zł tytułem całkowitej kwoty pożyczki, kwota 959,00 zł tytułem prowizji za udzielenie pożyczki oraz kwota 28,69 zł tytułem odsetek.

Umowa pożyczki została zawarta bez jednoczesnej obecności obu stron przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość. W celu złożenia wniosku i otrzymania pożyczki pożyczkobiorca dokonał w dniu 10.11.2018 r. rejestracji na stronie internetowej pośrednika pożyczkodawcy, na której utworzone zostało konto użytkownika. Podczas rejestracji pożyczkobiorca podał wszystkie informacje wymagane na stronie internetowej, w tym m.in. swoje dane osobowe (imię i nazwisko, nr PESEL, nr dokumentu tożsamości), adres zameldowania, adres e-mail, obywatelstwo, kraj urodzenia oraz informacje o zatrudnieniu. Rejestracja poprzedzona była zapoznaniem się i akceptacją treści ramowej umowy pożyczki, umowy indywidualnej oraz regulaminami promocji zamieszczonymi na stronie internetowej pośrednika (na indywidualnym koncie pożyczkobiorcy).

Zgodnie z § 8 ust. 6 postanowień Ramowej Umowy P., stanowiącej integralną część umowy pożyczki pożyczka wypłacana miała być pożyczkobiorcy przelewem na indywidualne konto bankowe pożyczkobiorcy lub rachunki bankowe wskazanych przez pożyczkobiorcę podmiotów uprawnionych względem pożyczkobiorcy, od razu po wejściu w życie umowy pożyczki, przy czym nie później niż w terminie 1 dnia roboczego od momentu przesłania pożyczkobiorcy informacji o przyznaniu pożyczki.

Po dokonaniu rejestracji pozwany potwierdził rejestrację za pomocą usługi instantor oraz złożył wniosek o udzielenie pożyczki wybierając samodzielnie kwotę pożyczki, okres na jaki ma zostać udzielona pożyczka, liczbę rat pożyczki oraz termin spłaty.

Do zawarcia w/w umowy pożyczki mogło dojść wyłącznie pod warunkiem zaakceptowania przez pożyczkobiorcę przedstawionego mu tekstu umowy pożyczki na stronie internetowej pożyczkodawcy oraz otrzymania przez pożyczkobiorcę formularza informacyjnego dotyczącego umowy pożyczki na trwałym nośniku, a dodatkowo w formie plików (...) umożliwiających ich zapisanie na komputerze na adres poczty elektronicznej pożyczkobiorcy.

W dniu zawarcia umowy pożyczki pożyczkodawca udostępnił pożyczkobiorcy środki stanowiące przedmiot umowy pożyczki.

(dowód: umowa pożyczki z dnia 27.11.2018 r. – k. 8-8v,

ramowa umowa pożyczki z dnia 10.11.2018 r. z załącznikami – k. 9-15

potwierdzenie przelewu – k. 42)

W w/w umowie wskazano, że umowa obowiązuje do dnia 27.12.2018 r. z zastrzeżeniem, że wpływ na rachunek pożyczkodawcy wszystkich należności wynikających z umowy będzie stanowić skuteczne zwolnienie pożyczkobiorcy z obowiązków i zobowiązań wynikających z umowy. **(dowód: umowa pożyczki z dnia 27.11.2018 r. – k. 8-8v)**

Pozwany nie uregulował należności zgodnie z ciążącym na nim zobowiązaniem wynikającym z zawartej pomiędzy stronami umowy pożyczki, co skutkowało podjęciem działań windykacyjnych przez pożyczkodawcę w celu polubownego odzyskania należności.

Umową z dnia 1.03.2019 r. (...) Finanse Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością dokonała przelewu wierzytelności przysługującej jej od strony pozwanej z tytułu zawartej umowy pożyczki na rzecz powoda. Pismem z dnia 15.05.2019 r.

powód zawiadomił pozwanego o dokonany przelew wierzytelności, jednocześnie wzywając pozwanego do zapłaty powstałego zadłużenia. Wezwanie do zapłaty pozostało bezskuteczne. **(dowód: umowa cesji wierzytelności – k. 31-35v,**

załącznik do umowy cesji wierzytelności – k. 38, 41)

Pozwany M. O. prowadził z pożyczkodawcą korespondencję mailową, deklarując chęć spłaty swojego zobowiązania względem pierwotnego wierzyciela.

(dowód: wydruk korespondencji mailowej – k. 73-74v)

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny przedmiotowej sprawy w ostatecznym kształcie pozostał sporny w całości tak co do zasady, jak i co do wysokości. Pozwany bowiem kwestionował zarówno fakt skutecznego zawarcia umowy pożyczki, jak i legitymację czynną po stronie powoda. W konsekwencji sporne pozostały kwestie podnoszone przez pozwanego, a w szczególności stosowanie przez powoda klauzul niedozwolonych w treści umowy będącej źródłem zobowiązania.

Stosownie do treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, zaś zgodnie z art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Zgodnie z dyspozycją art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Istotą zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki, jest przeniesienie przez pożyczkodawcę jej przedmiotu na własność pożyczkobiorcy. Dotyczy to również zwrotu pożyczki, przy czym przedmiotem powrotnego przeniesienia własności nie muszą być te same pieniądze lub te same rzeczy zamienne, byle miały tę samą ilość i jakość. Przeniesienie własności przedmiotu pożyczki może nastąpić w każdy prawem przewidziany sposób. W wypadku pieniędzy wchodzi w grę wydanie gotówki, przelew bankowy, otwarcie kredytu na rachunku bankowym itp. Umowa pożyczki jest umową dwustronnie zobowiązującą, co oznacza, że obowiązkowi pożyczkodawcy do przeniesienia własności przedmiotu umowy na pożyczkobiorcę odpowiada obowiązek zwrotu, czyli przeniesienia przez pożyczkobiorcę na pożyczkodawcę przedmiotu umowy, powiększonego o ewentualne wynagrodzenie ustalone w umowie. Dopóki przedmiot pożyczki nie zostanie wydany pożyczkobiorcy, dopóty nie może powstać obciążający go obowiązek jego zwrotu. Podkreślić należy, że zgodnie z art. 720 § 2 k.c. (w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia umowy), umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem. Oznacza to, że umowa pożyczki może być zawarta w dowolnej formie (ustnej, pisemnej, w formie aktu notarialnego, także przez czynności konkludentne), a brak formy pisemnej na pewno nie prowadzi do stwierdzenia nieważności czynności prawnej. Natomiast art. 74 § 1 k.c. (w brzmieniu obowiązującym w dniu zawarcia umowy) przewidywał, że zastrzeżenie formy pisemnej bez rygору nieważności ma ten skutek, że w razie niezachowania zastrzeżonej formy nie jest w sporze dopuszczalny dowód ze świadków ani dowód z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać należy, że nie ma żadnych podstaw prawnych uzasadniających tezę, że umowa pożyczki, na którą powołuje się strona powodowa, jest nieważna, ponieważ nie widnieje pod nią podpis pozwanego. Powód wywodził swoje roszczenie z umowy pożyczki zawartej przez pozwanego za pośrednictwem platformy internetowej pośrednika pożyczkodawcy. Oczywistym jest, że taki sposób zawierania umowy wyklucza istnienie na dokumencie umowy pożyczki własnoręcznego podpisu pożyczkobiorcy. Dowód wydania przedmiotu pożyczki obciąża niewątpliwie pożyczkodawcę. Może on posługiwać się wszelkimi środkami dowodowymi. Wśród nich, jako najbardziej skuteczne należy wymienić dowody na piśmie, np. pokwitowanie, rewers, receptis, skrypt dłużny, oblig itp. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 5 marca 2002 r., I CKN 1086/99, LexPolonica nr 2253346). Strona powodowa złożyła na tę okoliczność dowód przelewu na kwotę 3.500 zł, dokonany dnia 27.11.2018 r. na rachunek bankowy pożyczkobiorcy (vide: k. 42). Jeśli pozwany twierdzi, że rachunek bankowy, na który zostały przelane w/w

środki, nie należał do niej, to sam powinien wykazać inicjatywę dowodową w tym zakresie. Tymczasem pozwany M. O. sprowadził swoją obronę przed roszczeniami powoda tylko do zaprzeczania istotnym dla rozstrzygnięcia faktom, nie rozwijając przy tym w żaden sposób swojej wersji, która przynajmniej mogłaby uprawdopodobnić jego zarzuty. Trudno też racjonalnie wytłumaczyć, w jaki sposób pożyczkodawca wszedł w posiadanie takich danych pozwanego jak: adres, seria i numer dowodu osobistego, PESEL, numer telefonu, jeśli sam mu ich nie udostępnił. Wreszcie nie uszło uwadze tut. Sądowi, że w umowie pożyczki pozwany podał swój adres e-mail: (...) do komunikacji z pożyczkodawcą, powód zaś przedłożył wydruk z korespondencji mailowej wysyłanej z tegoż adresu, z której w sposób niebudzący wątpliwości wynika, że pozwany miał świadomość istnienia zobowiązania i deklarował chęć spłaty swojego zobowiązania wobec pożyczkodawcy (vide: k. 73-74v).

Wobec powyższego Sąd uznał, że niewątpliwie doszło do skutecznego zawarcia umowy pożyczki, przedmiot zaś pożyczki został pozwanemu wydany. Niewątpliwie również pozwany nie wywiązał się z zawartej umowy pożyczki, o czym świadczy wprost treść wspomnianej korespondencji mailowej, w której pozwany wskazał, że nie chce uniknąć płatności wziętej pożyczki, jednak ma spore problemy finansowe i nie jest w stanie spłacić pożyczki w całości. W konsekwencji również należy, że powód w pełni udowodnił wysokość dochodzonego roszczenia. Pozwany przy tym nie przedstawił jakiegokolwiek dowodu na spełnienie świadczenia w jakiegokolwiek części. Jednocześnie na dochodzoną pozew kwotę składała się nie tylko kwota udzielonej pożyczki, ale także przewidziane w umowie koszty udzielenia pożyczki, tj. prowizja w kwocie 959 zł oraz odsetki kapitałowe w kwocie 28,69 zł.

Rozstrzygając kolejną ze zdiagnozowanych wyżej kwestii spornych jaką jest zasada odpowiedzialności pozwanego wobec powoda wskazać należy, że zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania, zaś w myśl § 2 wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie przyjmuje się zgodnie, że w wyniku przelewu w rozumieniu art. 509 k.c. przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Powód występując z roszczeniem winien zatem wykazać skuteczne przejście uprawnień przysługujących mu w stosunku do pozwanego.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy Sąd dostrzegł, że w toku postępowania strona powodowa przedłożyła umowę cesji wierzytelności z dnia 1.03.2019 r. zawartą pomiędzy (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością a (...) Ltd. spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą na Malcie. W umowie wskazano, że przedmiotem umowy są wierzytelności szczegółowo określone w załączniku nr 1 do tejże umowy, który stanowi jej integralną część. Z powyższego wynika, że powód w celu wykazania nabycia wierzytelności wobec pozwanego, powinien przedłożyć wykaz wierzytelności, który stanowi załącznik nr 1 do umowy (w formie papierowej). W zalegających w aktach sprawy dokumentach znajduje się rzeczony załącznik, który bezspornie indywidualizuje nabytą wierzytelność w stosunku pozwanego. Zawiera on bowiem wszelkie niezbędne dane pozwanego oraz informacje o zawartej umowie pożyczki z pierwotnym wierzycielem. Bezspornie również ów załącznik można połączyć z umową cesji wierzytelności, uznając, że stanowi on integralną część umowy. W konkluzji Sąd uznał, że strona powodowa w pełni udowodniła fakt nabycia wierzytelności wobec pozwanego, a wykazanie tej okoliczności jest podstawą do uznania zasadności roszczenia powoda, które wynika z umowy cesji (art. 509 i nast. k.c.).

Odnosząc się do zarzutu przedwczesności powództwa wskazać należy, że umowa pożyczki została zawarta na czas określony, tj. 30 dni, zatem zgodnie z postanowieniami umowy wszystkie należności stały się wymagalne w dniu 28.12.2018 r. Niewątpliwie zatem po tym terminie powód mógł po uprzednim wezwaniu pozwanego do zapłaty (vide: k. 44-44v) wystąpić z powództwem o zapłatę przeciwko pozwanemu, co świadczy o wymagalności roszczenia. Niewątpliwie powód wzywał pozwanego do zapłaty należności, wezwania te zaś okazywały się bezskuteczne. W samej umowie pożyczki zawartej z pozwanym przewidziano, że w przypadku opóźnienia w spłacie pożyczki pożyczkodawca ma prawo do podjęcia działań w swoim imieniu lub przy pomocy podmiotu trzeciego, mających na celu odzyskanie swojej wierzytelności, w tym w szczególności do dochodzenia roszczeń na drodze postępowania sądowego (§ 13 ust. 3 ramowej umowy pożyczki). Jednocześnie w umowie wskazano, że skorzystanie z prawa do wypowiedzenia umowy nie zwalnia pożyczkobiorcy ze spłaty istniejących zobowiązań wobec pożyczkodawcy (§ 18 ust. 9). Podnieść zatem

należy, że o ile żadna ze stron nie przedłożyła dokumentu wypowiedzenia umowy pożyczki, to jednak termin spłaty owej pożyczki bezskutecznie upłynął a roszczenie stało się wymagalne i przysługuje powodowi. Na marginesie jedynie dostrzec należy, że kwestionowanie przez pozwanego faktu przedwczesności powództwa oznacza również uznanie przez pozwanego wiążącej strony umowy pożyczki.

Rozstrzygając podnoszony przez pozwanego zarzut stosowania przez pożyczkobiorcę w treści umowy będącej źródłem zobowiązania klauzul niedozwolonych wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenie stron w tym cenę lub wynagrodzenie jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy niewątpliwym jest, że pozwany był zobowiązany spłacić kwotę kapitału jako udzielonej pożyczki. Powód był uprawniony także do obciążenia pozwanego jako konsumenta kosztami manipulacyjnymi (tutaj prowizją). Bezsprzecznie zasadnym jest także dochodzenie odsetek umownych. Wszystkie te koszty składają się na umowę, która zawarta jest zgodnie z dobrymi obyczajami i poszanowaniem praw konsumenta. W ocenie Sądu zapisy dotyczące wysokości prowizji przy ustalonych odsetkach umownych nie stanowią obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych i nie stanowią dla pożyczkodawcy dodatkowego źródła zysku. Strona powodowa wykazała, że ich wysokość była efektem indywidualnych uzgodnień z pozwanym. Biorąc pod uwagę wysokość tych kosztów w stosunku do całości kwoty pożyczki, nie można ich uznać za nadmierne, a ich zastrzeżenie nie stanowi niedozwolonej klauzuli umownej. Zaakcentować przy tym należy, że wzorzec umowny w tym zakresie jest wystarczająco jasny. W umowie pożyczki załączonej do pozwu wskazano szczegółowo sposób kalkulowania tych opłat. Precyzyjność zapisu, jego zrozumiałość w zakresie obliczenia takiej wysokości dla przeciętnego konsumenta nie powinna w ocenie Sądu pozostawiać żadnych wątpliwości.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd uznał, że konsekwentne zarzuty pozwanego zmierzające do zakwestionowania wysokości roszczenia oraz zasady odpowiedzialności wobec powoda, przy jednoczesnych wnioskach pozwanego o rozłożenie należności na raty w kierowanej do pożyczkodawcy korespondencji mailowej, są tak nietrafione, jak i stanowiące wyłącznie próbę uniknięcia odpowiedzialności z tytułu zawartej umowy pożyczki. W konsekwencji Sąd uwzględnił roszczenie powoda w całości, o czym orzekł jak w pkt I sentencji. O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. Zgodnie z tym artykułem, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Zasadnym zatem było o odsetkach orzec zgodnie z żądaniem pozwu, które to Sąd zasądził od zasądzonej kwoty od dnia 28.12.2018 r. (od daty wymagalności roszczenia) do dnia zapłaty.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 k.p.c.), zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę jest obowiązana zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na zasądzoną kwotę składały się kwota 100 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 900 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. W związku z powyższym Sąd orzekł jak w pkt II sentencji.